

Opravdová důvěra je jako skutečný med

Tak jsem si zase jednou v novinách přečetl chytrou radu: jak si doma vyrobit umělý med. Vlastně nejde o nic jiného, než o rozštěpení molekuly sacharózy cukru na glukózu a fruktózu (tedy hroznový a ovocný cukr). K tomuto zdánlivě složitému úkonu není potřeba víc, než trochu cukru, o něco víc vody, dost tepla a hodně trpělivosti.

Sousloví „umělý med“ je však sám o sobě oxymoron. Stejný jako „med z pampelišek a cukru“, či jiné lidové napodobeniny. Skutečný med tedy lze jen napodobit, nelze jej však v žádném případě uměle vyrobit. Je totiž produktem živého tvora – a tím jsou včely. Med je nejen směsicí glukózy a fruktózy, ale také vody, různé kombinace pylů, vitamínů, stopových prvků a trávicích enzymů včel, nemluvě o aromatických stopách, v nichž tu poznáte rozkvetlou lipovou či akátovou alej, pole řepky, či lán slunečnic.

Med se bez včel neobejde. Tak jako se bez nich neobejde člověk. Kdosi odhadl, že v případě vymření všech včelstev na světě, to nebude trvat nijak zvlášť dlouho, než začnou z naší planety mizet postupně i lidé. Včely mají na svědomí opylování kolem 80 % všech potravinářských plodin. Možná proto tolik bijí v USA a západní Evropě na poplach – populace včelstev západních zemí klesla místy výrazně pod 50 %. Zdá se, že na těch řečech o celosvětovém nedostatku potravin během následujících dvaceti let přeci jen něco bude...

Když na své včelnici občas přemítám o stavu lidstva, napadají mě roztodivné myšlenky. Třeba, že s důvěrou občana vůči vládnoucí garnituře je to hodně podobné jako s tím umělým medem. Důvěru nelze dokonale uměle vytvořit. Ano, lze ji jen napodobit, či obelstít. V historii lidstva se o to pokusil už kdejaký systém – nejnověji ten liberálně-demokratický. Ale napodobenina se pozná. Důvěru – podobně jako med – rozeznáte od náhražky: podle chuti a vůně.

Pokud má být důvěra důvěrou, pak musí být skutečná. Jestli se českým (potažmo evropským) politikům za posledních pár let něco doopravdy skutečně podařilo, pak především promrhat a zničit důvěru většiny občanů – v poctivost, solidaritu, smysl obětí a osobního odříkání. Možná je to dokonce ještě horší. Pozoruji, že se propadáme do bodu, kdy téměř nikdo nikomu už nedůvěřuje. Domnívám se, že to lze napravit. Anebo bychom se o to alespoň měli pokusit. Každý, kdo chce mít opravdový med, musí se vrátit k poctivé péči o včely. A ten, kdo chce resuscitovat důvěru ve společnosti, se potřebuje vrátit k elementární slušnosti, poctivosti, úctě a vděčnosti.

Jak říkám: s důvěrou je to jako s medem. Pokud jsou dostupné, je všechno tak, jak má být – v tom nejlepším pořádku. Máme-li jenom jejich náhražky, pak nám v každém případě hrozí postupný zánik...

Petr Plaňanský

(psáno pro Konzervativní Listy, www.konzervativnilisty.cz)